

EDUNVALVONTA ON JOUKKUELAJI

Kilpailukyksopimus

Sopimuskausi

- 1.11.2016 – 31.10.2017
- Yleistä osioon

Allekirjoituspöytäkirjaan

- Palkkojen tarkastaminen
- Selviytymislauseke
- Työryhmät

Palkkojen tarkistaminen

- Paikallisesti käydään neuvottelut palkkaratkaisusta ja sen perusteista
- Ellei paikallista ratkaisua saavuteta, työnantaja toteuttaa mahdolliset palkkojen tarkistukset palkkapolitiikkansa mukaisesti

Selviytymislauseke

- Yhteisesti todettu vakava taloudellinen tai äkillinen tuotannollinen kriisi
- Pääluottamusmies ja työnantaja voivat sopia työehtojen sopeuttamisesta
- Ei sopimismahdollisuutta alle peruspalkan
- Voidaan sopia työehtosopimuksesta poikkeavasti: lauantailisästä, sunnuntailisästä, vuorotyölisistä ja olosuhdelisästä sekä lomarahaa vaihtamisesta vapaaseen
- Jos palkan tai muiden rahaerien maksupäivää siirretään, tulee toimia palkkaturvasäännösten puitteissa

Selviytymislauseke

- Ilmoitus liitoille
- Pääluottamusmiehellä oikeus käyttää liiton asiantuntijaa kriisin perusteiden toteamiseen liittyvissä kysymyksissä
- Työnantajan selvitettävä pääluottamusmiehelle yrityksen taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät
- Esitettävä suunnitelma yrityksen talouden tervehdyttämiseksi, toimintaedellytysten turvaamiseksi ja suunnitellut toimenpiteet

Selviytymislauseke

- Työehtojen sopeuttamistoimenpiteiden tulee olla välttämättömiä sopimuksen tavoitteet huomioon ottaen sekä suhteessa niillä saavutettuihin etuihin
- Sopimus tehtävä kirjallisesti
- Voimassa määräajan, enintään vuoden
- Irtisanottavissa 2 kuukauden irtisanomisajalla jos jatkamiselle ei perusteita
- Järjestäytymätön työnantaja voi sopia ainoastaan peruspalkkaan liittyvistä asioista

Työryhmät sopimuskaudelle

- Työaikakysymykset
- Palkkamääräysten kehittäminen
- Koulutustyöryhmä
- Työpaikkakohtaiset kokeilut
- Henkilöstöedustuksen toimivuus
- Tes-edustavuus
- Huolto- ja kunnossapito asiat
- Yhteistoiminta- ja paikallinen sopiminen
- Ulkopuolinen työvoima ja lähetetyt työntekijät
- Kaivossopimus
- Työkaari kantaa -hanke

Työajan tasaamislisän erääntyminen

- Neuvottelutulos osioon
- Kirjaus palkkaturvaa varten

Muutos työehtosopimukseen

- Kohtaan 19.1. lisätään seuraava lause:
Työmarkkinajärjestöjen vuonna 2016 tekemän kilpailukyky sopimuksen mukaisesta työajan pidentämisestä sopimuslalla on tehty työehtosopimuksen liitteenä oleva pöytäkirja

Malmikaivosten työehtosopimus

- Muutetaan layout samaan muotoon teknologiatellisuuden työehtosopimuksen kanssa
Luku 25: Henkilösuojaimet ja suojavaatetus
- Lisätään toiseen kappaleeseen sana ”**pölyisyydestä**”
- Lisätään uusi 5. kappale ”Työnantaja hankkii kustannuksellaan kaivoksissa ja avolouhoksilla työskenteleville työntekijöille työssä käytettäväksi turvakenkiä sen mukaisesti kuin työntekijän työ sitä edellyttää”

Osaamis pohjainen palkkausjärjestelmä

- Kirjaus ajankohtaista osioon
- Jatketaan järjestelmän kehittämistä
- Järjestelmästä ei vielä riittävästi käytännön kokemuksia, jotta voitaisiin viedä työehtosopimukseen
- Tavoitteena uusi vaihtoehtoinen palkkausjärjestelmä, jonka käyttöönotosta sovitaan paikallisesti

Työajan pidentäminen

- Erillinen liitepöytäkirja
- Pidentetään vuosittaista työaika 24 tunnilla
- Vuosittaista ansiotasoa muuttamatta

Säännöllisen työajan pituus

- Päivä- ja kaksivuorotyössä 40 tuntisin työviikoin
 - 2017 – 2019 keskimäärin 36,7 tuntia
 - Perustuu 12,5 päivän työajan tasaamisvapaaseen ja 24 tunnin työajan pidentämiseen
- Kolmivuorotyössä työaika nousee 1.1.2017 alkaen
 - Keskeytyvässä enintään 36,3 tuntiin viikossa
 - Keskeytymättömässä enintään 35,4 tuntiin viikossa

Työajan pidentäminen paikallisesti sopien

- Täysiaikaisella 24 tuntia ansiotasoa muuttamatta
- Osa-aikatyössä suhteessa täyteen työaikaan
- Yksilöllistä osa-aikatyötä tekevä sopii työnantajan kanssa
- Jos työpaikalla yleisesti käytössä jokin tietty malli sovitaan paikallisesti (TES 44 luku)
- Sopimus pääluottamusmiehen kanssa mikäli työpaikalle on pääluottamusmies valittu

Paikallisen sopimuksen tekemisen ajankohta ja kesto

- Vuosittain kirjallisesti marraskuun loppuun mennessä, vuodeksi kerrallaan
- Irtisanottavissa kirjallisesti vuosittain syyskuun loppuun mennessä
- Irtisanottu sopimus päättyy vuoden loppuessa

Paikallisen sopimuksen sisältö

Työaika pidennettäessä huomioidaan

- työpaikan työt ja työaikamuodot
- Tuottavuus ja kilpailukyvyn kehittäminen
- Työntekijöiden yksilölliset työaikatatarpeet
- Arkipyhän ollessa työpäivä se pidentää kyseisen viikon säännöllistä työaika

Yleisesti huomioitavaa

- On syytä **yhdessä käsitellä etukäteen ne tilanteet ja yksilölliset perusteet**, joissa eri työntekijöitä saatetaan **tapauskohtaisesti kohdella toisistaan poikkeavasti** – merkityksellisiä seikkoja voivat olla olosuhteiden kohtuuttomuus esim. lastenhoitojärjestelyt, muut perheenjäsenten hoitojärjestelyt, terveydelliset syyt, omat tai lähisukulaisen juhlapäivät, hautajaiset, työmatkajärjestelyt
- tärkeä periaate se, että työajan pidentäminen toteutetaan vuoden ajanjaksolla saman määräisenä kaikkia työntekijöitä koskien (osa-aikatyössä suhteutettuna)

Yleisesti huomioitavaa

- **yksinhuoltaja;** voi syntyä tilanne, että yksinhuoltaja ei ilman kohtuutonta hankaluutta pysty järjestämään lapselleen hoitoa päivittäisen työajan pidennyksen taikka lauantain ajaksi – suositellaan, että työnantaja ja työntekijä keskenään sopivat tavasta, miten vuosittainen työajan 24 tunnin pidennys toteutetaan (esim. päivittäisen työajan pidentäminen 0,5/1 tuntia, työajan tasaamisvapaiden vähentäminen tms.)
- **viikonloppuvuorotyöntekijä;** suositellaan, että työnantaja ja työntekijä keskenään sopivat tavasta, miten vuosittainen työajan, pidennys toteutetaan (esim. lauantaita lähimmän vapaan arkipäivän käyttäminen, jos mahdollista), viimeisenä vaihtoehtona voi poikkeuksellisesti tulla käytettäväksi pelkkä vuosiansion vähentäminen

EDUNVALVONTA
ON JOUKKUELAJI

Yleisesti huomioitavaa

Lomautuksen ja muiden palkattomien poissaolojen merkitys

- liitot neuvottelevat lomautus- ja muita palkattomia poissaolotilanteita varten syksyksi ohjeistuksen, joka perustuu periaatteelle, että vähennyksen laukaisee tilanne, jossa lomautusten ja muiden palkattomien poissaolojen määrä on enemmän kuin 4 viikkoa kalenterivuonna)
- Vuorolomautuksissa huomioitava erikoistilanteet, jotta lomautuksen peruste säilyy

Perälauta päivä- ja kaksivuorotyö

- Työaika pidennetään työnantajan osoittamalla tavalla 24 tunnilla vuodessa ja osa-aikaisella suhteessa täyteen työaikaan
- Enintään 8 tuntia yhtenä lauantai- ja vapaapäivänä
- 16 tuntia enintään 2 tuntia/työpäivä
- Työtuntijärjestelmän muuttamista koskevien työehtosopimusmääräysten mukaisesti

Perälauta kolmivuorotyö

- Työaika pidennetään työnantajan osoittamalla tavalla 24 tunnilla vuodessa ja osa-aikaisella suhteessa täyteen työaikaan
- Yhden enintään 8 tunnin työvuoron, työtuntijärjestelmän muuttamista koskevaa ilmoitusaikaa noudattaen
- 4 eri kertaa 4 tuntia kerrallaan yhden päivän ilmoitusaikaa noudattaen
- Työnantajan huomioitava työntekijän perusteltu henkilökohtainen este työvuoron pidentämiselle

Perälauta kolmivuorotyö

- **Aamuvuoron aikaistaminen 4 tunnilla**; yleisesti arvioiden työnteon aloittaminen esimerkiksi klo 02:00 yöllä saattaa paitsi vireystilan alhaisuudesta kuin myös muista perustelluista henkilökohtaisista syistä johtuen olla haasteellista, liitot suosittelevat, että työnantaja noudattaa erityistä tarveharkintaa ja kohtuullisuutta määrätessään työn aloittamisesta aamuvuoroa edellä mainitulla tavoin aikaistaen

Vuosiansio

- Pidentyksen johdosta tehdystä työstä maksetaan palkka
- Kuukausipalkkainen saa normaalin kuukausipalkkansa
- Jottei vuosiansio muutu leikataan arkipyhäkorvauksen määrää
- Kolmivuorossa lisäksi tasaamislisää
- Kohdennuksen toteuttamisesta voidaan sopia toisin
- Työnantajan tulee palauttaa liikaa peritty summa vuosittain tammikuun ensimmäisessä palkanmaksussa

Työsuhteen alkaminen 15. tammikuuta tai sen jälkeen

- Ensimmäisen kalenterivuoden aikana ei olla tämän sopimuksen piirissä
- Ei työajan pidennystä
- Palkka työehtosopimuksen mukaan niin arkipyhien kuin tasaamislisien osalta.

Työsuhteen päättymisen kesken kalenterivuoden

- Pidennyksen piirissä olevalle työntekijälle on lopputilin yhteydessä maksettava mahdollinen liikaa vähennetty korvaus suhteessa pidennyksen ajalta maksettuun palkkaan

Tasaamislisät (TES 19.3)

- Päivä- ja kaksivuorotyössä 6,3%
- Keskeytyvä kolmivuoro 10,9% (11%)
- Keskeytymätön kolmivuoro 14% (14,3)

Työtuntijärjestelmä (TES 19.4)

- Sovittaessa arkipyhäviikon lauantai voi olla työpäivä

Työajan pidentäminen paikallisesti sopien (TES 19.7)

- Paikallisesti voidaan sopia säännöllisen työajan pidentämisen toteuttamistapa pöytäkirjan mukaisesti

Sunnuntaityö (TES 20.8)

- Sopimalla arkipyhä työpäiväksi, kyseiseltä arkipyhältä ei makseta sunnuntaityökorotusta.
- Pääluottamusmiehen sopiessa asiasta, työtä tehdään ilman eri suostumusta

Arkipyhäkorvaus (TES 23.1)

- Arkipyhäkorvauksen suuruus on 64,6% keskituntiansiosta/ tunti

Työajan pidentämisen seuranta

- Liittojen välinen työryhmä aloittaa toimintansa välittömästi. Työryhmän tehtävänä on seurata jatkuvasti työajan pidentämisen menettelytapojen toimivuutta ja tehdä esityksiä järjestelmään liittyvistä muutostarpeista.
- 31.5.2019 mennessä laaja yksilöity raportti järjestelmän toimivuudesta.

Pöytäkirjan irtisanominen

- Pöytäkirja voidaan irtisanoa päättymään 31.12.2019
- Irtisanominen tehtävä 30.9.2019 mennessä
- Tämän jälkeen vuosittain syyskuun loppuun mennessä.